

EDITORIAL

El segon número del volum 23 (1999) aplega set articles distribuïts en tres de les quatre seccions habituals. D'entre els treballs publicats cal ressaltar el fet que, per primera vegada en la nova etapa de *Qüestió*, hi apareix la traducció al català en forma d'article d'una conferència que el 1997 va pronunciar Ivan P. Fellegi, director d'Statistics Canada (considerat com l'institut d'estadística nacional més prestigiós en els darrers tres anys). Al marge de l'interès intrínsec del seu contingut, la confiança que ens ha atorgat el seu autor en publicar-ho abans de la seva versió original en anglès, suposa un significatiu reconeixement a la trajectòria de *Qüestió* i també un estímul per continuar publicant textos d'aquesta naturalesa.

El conjunt d'articles inclosos en aquest número s'afegeix als vuit originals publicats a l'anterior, de manera que, previsiblement, el nombre d'articles i pàgines publicades del volum d'enguany superarà la mitjana enregistrada per al conjunt de la segona època de *Qüestió*. Juntament amb la millora qualitativa i quantitativa de la versió impresa, la revista també experimenta una projecció creixent en l'àmbit de la difusió electrònica: més de 6.700 consultes al web en el primer semestre del 1999, que han crescut ininterrompudament des de les 570 del mes de gener fins a les quasi 2.000 peticions d'accessos el mes de juny.

Paralel·lament, els recents desenvolupaments en l'àmbit institucional també han ajudat a potenciar la consulta d'articles, l'elaboració d'originals i la mateixa gestió administrativa mitjançant les pàgines del web que es va crear el maig de 1998; en aquest sentit, la configuració del web dedicat a *Qüestió* és un bon exponent d'aquest dinamisme. Així, la informació accessible inicialment es limitava a la consulta dels articles per autors i per matèries, un resum de les normes de presentació d'originals, la descripció dels òrgans de govern de la revista i els avaluadors en el període 1987-97. Actualment, el domini de *Qüestió* inclou, a més, una referenciació cronològica dels articles publicats fins el volum 22 (que es preveu actualitzar abans de final d'any amb el recull d'articles del volum 23), l'accés a les editorials-comentaris de cada número o volum, l'avanç del sumari del proper número, la consulta dels processos d'avaluació dels originals sotmesos a les seccions temàtiques, l'ampliació de les normes de presentació i l'enllaç amb la classificació AMS adoptada per *Qüestió* en l'adscripció temàtica dels originals.

C.M. Cuadras i E. Ripoll, editors executius

**Comentari de les seccions
«Estadística» i «Biometria»**

La secció «Estadística» agrupa dos articles. El primer d'ells, *Some results involving the concepts of moments generating function and affinity between distribution functions. Extension for r k -dimensional normal distribution functions*, d'A. Dorival, presenta una extensió de l'afinitat entre funcions de densitat fent intervenir funcions generatrius de moments, la qual conté l'afinitat de Matusita i la funció generatriu com a casos particulars; d'altra banda, l'article presenta expressions concretes per a la distribució normal multivariant. El segon original, *Efecto del número de indicadores por factor sobre la identificación y estimación en modelos aditivos de AFC*, d'A. Olivé, J.M. Tomás i P.M. Hontangas, utilitza l'anàlisi factorial confirmatòria a fi d'estudiar les matrius «multirasgo-multimétodo» i evidencia que alguns dels mètodes clàssics en aquest àmbit mostren un comportament anòmal; el treball conclou amb la proposta de vies alternatives.

L'únic article que recull la secció «Biometria», *Estudios de supervivencia con datos no observados. Dificultades inherentes al enfoque paramétrico*, de G. Gómez i C. Serrat, presenta un enfocament paramètric dels models de supervivència amb dades faltants, fent una valoració de les dificultats pràctiques i del fonament d'aquests models que els autors il·lustren amb una aplicació.

Carles M. Cuadras, editor executiu

**Comentari de la secció
«Estadística Oficial» i altres apartats**

En aquesta ocasió, la secció «Estadística Oficial» aplega un total de quatre articles força diferenciats. En primer lloc, tal com s'ha comentat anteriorment, s'ofereix la versió catalana de *Serveis Estadístics. Preparant-se per al futur*, ponència impartida per I. Fellegi a la «1997 UK Statistics Users Conference»; l'actual Director d'Statistics Canada fa una exhaustiva i profunda reflexió sobre les estratègies internes i externes que les oficines d'estadística han d'encarar a fi de preservar la seva pertinència. La perllongada experiència i la contrastada vàlua professional de l'autor en la producció i difusió d'informació estadística oficial, li permeten avaluar riscos i suggerir oportunitats en l'optimització dels actuals sistemes d'informació. En segon lloc, l'article de M.J. Bárcena i F. Tusell, *Enlace de encuestas: una propuesta metodológica y aplicación a la encuesta de presupuestos de tiempo*, incideix en la imputació de dades faltants mitjançant el recurs de la concatenació d'enquestes; la utilització combinada de les tècniques d'arbres de regressió i classificació es revela com una nova proposta efectiva i s'aplica amb èxit a una enquesta oficial de l'Institut Basc d'Estadística, marc d'activitat en què sovint es presenta aquesta problemàtica. Finalment, la sec-

ció inclou els dos primers articles que inauguren la publicació en successius números de *Qüestió* d'una selecció de les ponències presentades a les jornades internacionals «Generació d'informació estadística: qualitat i limitacions 1998» organitzades per la Xarxa Temàtica «Enquestes i Qualitat de la Informació Estadística». En el treball de L. Lebart, *Qualité de l'information dans les enquêtes*, s'analitza la contribució de les variables de control numèriques, nominals o textuais, vinculades a l'execució d'enquestes a la millora de la seva concepció i de la mateixa operatòria; en aquest context, les tècniques de Data Mining i Text Mining ofereixen recursos adients per a grans volums de dades o de múltiples dimensions, resituant els conceptes de (mesura de la) qualitat de la informació recollida i processada. Pel que fa al *Diseño de encuestas de opinión: el barómetro CIS*, de V. Martínez, es ressalten els efectes de les baixes taxes de resposta o de la seva manca absoluta en l'àmbit de les enquestes d'opinió: el risc de biaix en les estimacions o l'atenció que requereix la selecció no probabilística de la mostra formen part d'una àmplia i precisa descripció del «baròmetre CIS», el sondeig més popular que mensualment segueixen estudiosos i públic en general al nostre país.

Seguidament, la «Secció docent i problemes» continua amb la presentació successiva d'enunciats de problemes i la resolució dels publicats en el número immediatament anterior.

Per últim, l'apartat «Resenyas d'activitats institucionals» inclou, com ja és costum, una actualització d'activitats de la Sociedad Española de Biometría i dels cursos organitzats en col·laboració amb altres entitats. En segon lloc, una nova recensió del «TES Institute: Training of European Statisticians», amb la ressenya dels cursos del *Core Programme 1999-2000* que inclou el curs *Systems of Social Statistics* que acull l'Idescat del 4 al 8 d'octubre; com la majoria d'activitats del TES Institute que *Qüestió* redifon des del volum 21 (1997), el seu programa s'adreça als membres d'instituts d'estadística europeus. Seguidament, es reproduïx l'anunci del «Tercer Congrés Europeu de Matemàtiques» –3ECM– (Barcelona, 10-14 de juliol 2000) que organitza la Societat Catalana de Matemàtiques-IEC, sota els auspicis de la European Mathematical Society, on hi col·laboren, entre d'altres organismes, la UB, la UPC i l'Idescat. En darrer lloc, s'anuncia una nova edició del «International Workshop on Statistical Modelling» –15th IWSM– (Bilbao, 17-21 de juliol 2000) que, com en altres ocasions que també ha anunciat *Qüestió*, organitza la Universitat del País Basc.

Enric Ripoll, editor executiu